UNIVERSUL

CADRUL ETNIC AL POPORULUI ROMÂN

Dacă facem o comparaţie între fizionomia cartografică a României mici dinainte de războiul mondial şi între fizionomia cartografică a României mari din 1919—1940, ceea ce ne izbeşte mai întâi este forma ciudată, nedesăvârşită, neregulată şi anormală a conturului celei dintâi, care ne dă impresia unui organism mutilat, sau a unei făpturi neîmplinite ce este în faza creşterei sale.

Şi cum acea formă anormală a României mici de odinioară avea explicaţia în faptul că ea nu cuprindea în cadrul său decât o parte din teritoriul neamului românesc, pe când părţile învecinate locuite tot de români erau separate de ea, a fost firesc să se împlinească procesul de reîntregire, spre a se realiza, odată cu unitatea noastră naţională şi forma normală a cadrului statului unitar român, după dispariţia monarhiei austro-ungare.

Încă înainte de unirea celor două principate române s'a întrevăzut acest proces firesc de reîntregire teritorială, de unificare naţională şi de rotunjire a formei ţinutului locuit de români.

De aceea până la 1919, limitele noastre etnice au fost considerate ca frontierele naturale ale României şi către ele au fost necontenit aţintite privirile noastre, căci s'a urmărit de-atunci înfăptuirea unităţii noastre naţionale şi generaţiile succesive au avut ca ideal al lor, această integrare într'un stat a tuturor românilor dintre Tisa, Dunăre, Carpaţi, Nistru şi Marea Neagră. De aceea oricare a fost politica externă pe care guvernele României de odinioară au fost nevoite s'o facă, şi oricare a fost atitudinea conducătorilor românilor din teritoriile vecine aflate sub diferite dominaţiuni străine, poporul nostru de pretutindeni s'a orientat totdeauna, oricare au fost împrejurările şi evenimentele, după instinctul lor naţional. Acest instinct nu dă greş niciodată, căci el îşi găseşte originea în însăşi raţiunea de a fi a unei naţiuni; în conştiinţa sa ce îi indică drumul ce trebue să-l urmeze pentru îndeplinirea destinului său.

Astăzi, când frontierele României, în urma cesiunilor teritoriale impuse de împrejurări şi care au fost rezultanta unei politici nechibzuite ce a desconsiderat realităţile şi voinţa de apărare şi rezistenţă a naţiunii române, au redevenit anormale prin faptul că peste patru milioane de români au rămas sub dominaţiuni străine, aceeaş problemă a apărut pe întâiul plan al politicei noastre naţionale, a cărei rezolvare nu se poate obţine decât prin unirea sufletească a tuturor românilor, prin încrederea lor desăvârşită în îndeplinirea noului lor ideal, care cere de pe-acum o disciplină spirituală, o încordare a sforţărilor şi energiilor sale spre acelaş mare obiectiv, un eroism capabil să înfrângă toate piedicile şi să asigure dinamismul necesar victoriei justiţiei de mâine.

De aceea trebue să ne pregătim mai întâi sufleteşte pentru a putea porni pe drumul indicat, ce ne va conduce acolo unde ne îndeamnă şi ne porunceşte instinctul nostru naţional.

R. SEIŞANU

ZĂPADĂ ŞI GER IN JUD. DÂMBOVIŢA

Târgovişte, 28 Dec.

După viscolul ce a bântuit săptămâna trecută şi zăpada ce s'a aşternut, în grosime de 30—40 c. m., s'a lăsat şi ger, care creşte mereu.

Termometrul a înregistrat noaptea trecută între 12—15 grade sub zero iar în timpul zilei 10 grade. Din pricină că şoselele au fost troenite de zăpada viscolită, câteva zile circulaţia vehiculelor s'a făcut cu mare greutate.

Multe automobile s'au înzăpezit.

Din diferite sate, sosesc ştiri că haitele de lupi, atacă vitele şi sătenii.

Trenurile pleacă şi sosesc cu întârzieri.

Iarnă grea in Vâlcea

R.-Vâlcea, 26 Decembrie

In judeţul nostru ninge de câteva zile. Zăpada s'a aşternut în grosime de peste 50 cm., iar prin unele locuri a atins peste un metru.

Astfel, aflăm, că pe şoseaua Drăgăşani-Strejeşti (Vâlcea) s'au aşternut nămeţi de peste un metru şi jumătate, iar pe soseaua Stoeneşti-Mihăeşti (Olt) zăpada a atins trei metri.

Serviciul tehnic al judeţului a trimes pluguri pentru desfundarea şoselelor.

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

MONUMENTE MEDIEVALE ROMÂNEŞTI

Stemele voevozilor Transilvaniei

de CONST. MOISIL

Transilvania era în evul mediu, ca şi Ţara Românească şi Moldova, un vechiu voevodat românesc. Dar cu prilejul năvălirii Ungurilor acest voevodat a căzut în stăpânirea lor, iar pe la jumătatea veacului al XI-lea a devenit vasal regelui dela Buda.

Fig. I-a

Cu toate acestea voevodatul Transilvaniei şi-a păstrat vechea organizaţie românească, până în momentul când tronul Ungariei a fost ocupat de un rege din dinastia Angevinilor, Carol Robert, ale cărui reforme politice şi sociale s'au resfrânt şi asupra lui.

Fig. II-a

Dar încă înainte de domnia acestui rege unitatea politică şi etnografică a Transilvaniei au fost distruse în mod definitiv prin colonizarea unor regiuni întinse şi bogate cu populaţii străine: Saşii şi Secuii.

Amândouă aceste categorii de colonişti au primit dela regii unguri nu numai pământuri întinse, dar şi privilegii importante; toate în detrimentul Românilor.

Pământurile ce li s'au dat au fost smulse dela Români — ne spun documentele contimporane — iar organizaţia ce au primit era menită să slăbească cu totul autoritatea şi puterea voevodului transilvănean.

Saşii au fost puşi sub conducerea unui comitet propiu numit de rege dintre fruntaşii lor; mai târziu li s'a acordat şi o reprezentanţă naţională — **universitas Saxonum** — aleasă dintre ei. Astfel organizaţia lor era cu totul autonomă şi nu avea nici o legătură cu voevodul Transilvaniei.

Fig. III-a

La rândul lor Secuii au fost recunoscuţi şi ei cu toţii drept oameni-liberi, conduşi de un comitet al lor şi iarăş fără nici o dependenţă de voevodul Transilvaniei.

Astfel voevodatul nostru şi-a pierdut caracterul de stat unitar, cum erau Ţara Românească şi Moldova şi a rămas un simplu conglomerat de organizaţii politice şi etnice lipsite de orice afinitate între ele.

De aceia nu e de mirare că în tot evul mediu voevodatul Transilvaniei n'a avut o stemă proprie, cum aveau celelalte organizaţii de stat româneşti, ci stemele personale sau familiare ale diferiţilor voevozi au servit şi ca steme ale statului.

Se cunosc astăzi mai mulţi voevozi transilvăneni din evul mediu, unii români, alţii unguri

(Continuare in pag. 2-a)

CUVÂNTUL D-LUI GENERAL ANTONESCU IN PRAGUL NOULUI AN

„Uniţi-vă, din toate colţurile sfâşiate ale Neamului, din toate casele, ca să ducem mai departe străduinţa strămoşilor şi viitorul copiilor noştri"

In pragul Noului an, d. general Antonescu, conducătorul Statului, adresează poporului român următorul mesaj:

ROMÂNI,

In noaptea această sfântă, aşi voi să fiu pretutindeni, să fiu lângă fiecare dintre voi.

Să intru creştineşte în tinda casei tale, SĂTEAN TRUDIT, ca să-mi încălzesc cugetul la focul care pâlpâe în vatra ta săracă şi credincioasă. Să-ţi desmierd pruncii, să-ţi privesc cu mândrie feciorii, pe care se reazimă toată puterea de viaţă a ta şi a Neamului. Ca să poţi înţelege că tu eşti Ţara, că de hărnicia şi credinţa ta şi a copiilor tăi atârnă bogăţia şi viitorul Patriei.

Să bat la uşa ta măruntă, MUNCITOR SBUCIUMAT, şi să-ţi întind o mână caldă de frate, ridicat şi el prin muncă şi prin trudă. Ca să simţi că munca ta este înţeleasă, că mă zbat pentru mulţumirea ta şi a familiei tale împovărate. Această mulţumire va veni prin înfrăţirea tuturor, prin munca noastră laolaltă, prin înţelegere şi ascultare şi nu pe căile urei sau ale prăbuşirii altuia. Fiindcă munca şi credinţa înaltă, pe când invidia şi ura surpă. Şi tot gândul meu este să te înalţ prin grije curată şi creştinească faţă de tine şi de ai tăi.

Să urc treptele casei tale, BOGATULE, ca să ştii că averea ta ne e scumpă — dacă este curată — fiindcă e a Ţării. Că bucuriile casei tale, pe care alţii nu le au, ne încredinţează că din propria ta conştiinţă şi înţelegere ne vei ajuta să facem din bucuria ta, bucuria altora.

Să intru în casa ta împodobită de gânduri, CĂRTURARULE, ca să îţi poţi da seama că tăcuta ta suferinţă şi îndârjita ta aşteptare nu sunt fără izbăvire. Că apostolatul tău la şcoală, la altare, în dregătorii, nu este o risipă de faptă necântărită, neînţeleasă. Că pe gândurile şi sufletul tău se reazimă toată încrederea noastră, toată puterea noastră de îndrumare şi de creaţiune.

Să pătrund, ca un duh nevăzut, în cazărmi, acolo unde dormiţi voi, OSTAŞI SCUMPI, braţ de oţel al Ţării, şi ca un părinte cu neliniştită iubire să-mi lipesc buzele pe frunţile voastre strânse pentru ca să puteţi pricepe că asprimea adevărată din grije şi iubire pleacă.

Aşi voi mai ales, Români, fraţi dragi şi încercaţi, să simţiţi toţi că astăzi mă străduesc să fac să se cârmuiască cu înţelegere şi iubire, iar nu cu trufie şi asprime.

Că toată râvna mea este să vă sting suferinţele şi să vi le îndrept, cu toată credinţa mea în Dumnezeu şi oameni.

Ştiu că tu, sătean trudit, n'ai plug şi n'ai haine; că fierul e scump pentru punga ta goală şi bumbacul nu-ţi ajunge ca să-ţi îmbraci copiii; că pământul ţi-a rodit puţin şi gurile casei tale sunt multe.

Ştiu că tu, meşteşugar chinuit, nu-ţi poţi îndestula nevoile cu greul muncii tale; că râvneşti să nu-ţi mai vezi copiii ofiliţi şi să-ţi ştii fruntea despovărată de griji şi sărăcie.

Ştiu că tu, bogatule, eşti turburat fiindcă ai voi pace şi linişte pentruca să ai siguranţa bunurilor tale şi mulţumirea averii pentru urmaşii tăi.

Şi tu, cărturarule, care ai tăcut eri şi taci şi astăzi, ştiu că aştepţi ceasul când Ţara să-ţi cinstească mintea, Neamul să-ţi preţuiască sufletul şi Statul să-şi întemeieze soarta pe rostul său de cârmaci al cugetelor şi nu să te umilească izgonindu-te de la luptă sau trudindu-ţi viaţa în umilirea sărăciei.

Iar tu, Armată dragă, ofiţeri şi ostaşi, ştiu că ai voi să-ţi speli fruntea de ruşinea înfrângerii şi să meriţi umbrele părinţilor şi strămoşilor care au ştiut muri.

Vă înţeleg toate aşteptările, fiindcă sunt şi ale mele.

Din zori şi până în zori, mă străduesc să aduc un fir de lumină în întunericul suferinţelor noastre.

Trebue însă să înţelegeţi cu toţii că numai Dumnezeu poate aduce izbăvirea prin minuni de fulger, şi eu nu sunt decât om.

Am primit pe umerii mei povara Statului în ceasurile cele mai zbuciumate:

Dinastia zdruncinată şi hulită; graniţele trădate şi prăbuşite; sute de mii de români izgoniţi din vetrele lor cotropite şi aruncaţi pe drumul desnădejdei; pierderea bogăţiilor şi veniturilor unei treimi din teritoriul Ţării; sporirea sarcinilor pentru sprijinirea izgoniţilor, a funcţionarilor şi instituţiilor pribege; niciun sprijin serios din afară, urmare a unei politici de nesinceritate faţă de toţi şi izolarea Ţării, neînţeleasă de nimeni şi lovită de toţi; descompunerea morală şi pierderea autorităţii Statului prin greşelile pe care le cunoaşteţi prea bine; o luptă aprigă între generaţii şi anihilarea forţelor politice care ar fi putut constitui un reazem al ordinei; un an agricol rău cu toate apăsările sărăciei, cu lipsa totală a aprovizionării oraşelor şi regiunilor de munte; însfârşit, pedeapsa destinului, prin cutremurele pustietoare care au lovit pe atâţia dintre noi.

D. GENERAL I. ANTONESCU

ROMÂNI,

In această noapte de adevăr, de credinţă şi de lumină nouă, nu vă cer decât o judecată dreaptă.

Nu vă cer gânduri de răsplată.

Dar vă cer să înţelegeţi că am făcut tot ceeace un om sprijinit de Dumnezeu putea face.

Am întărit Dinastia, curăţind Tronul de pete umilitoare şi treptele lui de slugi nevrednice.

Am întărit poziţia Ţării, sprijinind-o pe înţelegerea cu trei din cele mai mari şi mai puternice imperii ale lumii, o înţelegere sigură şi demnă, care să ne dea liniştea şi să ne asigure propăşirea viitorului în onoare.

Am făcut un mare acord economic, sprijinit de Fuehrer, ca să pot reface tot inventarul agricol al Ţării, să dăm ţăranilor pluguri şi tractoare, să întemeiem o industrie agricolă şi să ne punem în valoare bogăţiile, refăcând şi drumurile noastre.

Am sprijinit şi aşezat pe toţi refugiaţii şi instituţiile izgonite din teritoriile sfâşiate, expropriind 56.000 hectare, pentru a da rosturi de viaţă celor pribegi şi dându-le ajutoare în bani tuturor.

Am repus Statul, pe cât am putut, pe baze de cinste şi de muncă şi am dat justiţiei întreaga răspundere a condamnării marilor vinovaţi de distrugerea averii publice, smulsă din jertfa cetăţenească, iar justiţia a şi păşit la îndeplinirea acestei sarcini.

Am luptat să împăc generaţii, să folosesc energia creatoare a tineretului şi să fac din regimul legionar o pârghie politică pentru sprijinul Statului pe tot ce este nobil şi înălţător în tineret.

M'am străduit să înlătur toate consecinţele anului rău agricol, aprovizionând regiunile sărace, controlând preţurile, stăvilind speculaţiunile; şi am făcut totul ca să ajut pe sinistraţi, făcând legi şi dând credite şi ajutoare pentru reclădirea a tot ceeace a fost cu putinţă.

Şi cu toate aceste jertfe, pot să vă spun că am realizat economii în bugetul Statului, aşa cum nu s'a făcut altădată.

Toate înfăptuirile din această vreme vă vor fi astăzi aduse la cunoştinţă, ca să mă judecaţi, cei de bună credinţă, după ceeace am realizat.

După ce veţi lua cunoştinţă de aceste împliniri, veţi conveni, Români, că în trei luni de guvernare, am săvârşit tot ceeace un om putea săvârşi, în împrejurări atât de grele.

S'au făcut, desigur, şi unele greşeli. Cele mai multe sunt însă pornite din nerăbdarea, justificată până la un punct, de a înlătura cu un minut mai devreme umilinţele şi suferinţele atâtor generaţii.

Nu cred însă să fie printre voi, Români, unul singur, care să creadă că Generalul Antonescu, — hărţuit între salvarea Ţării şi drumurile în străinătate pentru asigurarea viitorului, — ar fi putut împiedeca o greşală şi n'a făcut-o.

Să nu uităm că eram pe pragul anarhiei şi al ocupaţiei străine şi că am străbătut o revoluţie.

N'am sacrificat nici onoarea, nici liniştea şi nici viitorul Neamului. Atâta pot să vă spun. Cine este Român şi om, mă poate înţelege.

ROMÂNI,

Aceste zile de reculegere creştinească vin ca să ne aducă aminte că Fiul Omului a coborît printre noi ca să ne schimbe, a suferit apoi ca să ne înalţe şi a murit ca să ne mântuiască.

Dumnezeu este în noi, în credinţa noastră. Să ne schimbăm, să ne înălţăm, să ne mântuim.

Tu, Române, care ai stat până astăzi deoparte, schimbă-ţi sufletul şi prinde-te în lanţul nostru de credinţă românească, fii verigă de temei şi statornicie.

Tu, Române, care ne-ai judecat până astăzi după interesele tale turburate, după ambiţiile tale neîmplinite, scutură-ţi povara slăbiciunii.

Dă-ţi seama că nu ne cârmueşte nici vanitatea, nici interesul, nici intriga; că le dispreţuim pe toate. Şi că singura noastră bucurie şi singura noastră vanitate este Ţara, este Neamul şi veşnicia românească.

Tu, Române, care după ce ai cules lauri de desfătare pe ulicele luptelor politice şi n'ai cugetat decât la tine şi nu la aplaudatorii tăi; tu, care vii astăzi să ne judeci numai după trei luni de guvernare cu o moştenire tragică — atunci când ai avut ani de linişte şi i-ai pierdut zadarnici; tu care te grăbeşti să ne condamni fiindcă drumul vanităţii îţi este deocamdată închis, ai curajul şi spune ce ai fi făcut cu destinul naţional dacă îl aveai în mâini în ceasurile acestea sfâşietoare şi dacă crezi că a veghea asupra lui este astăzi o binefacere sau cea mai chinuitoare dintre poveri?

Fii om, fii drept şi recunoaşte că pe deasupra ambiţiilor şi intrigilor şi urilor este Patria, este veşnicia Neamului, şi că acolo trebue să ne întâlnim întotdeauna, chiar dacă nu ne înţelegem de fiecare dată.

Şi tu, tânăr entusiast şi dornic de sacrificiu, care vrei cu deslănţuirea viforoasă a vârstei tale să spargi barierele şi să înneci în uitare şi blestem orice urmă din trecut, ia aminte că adevărata creaţie cere pregătire, suferinţă şi aşteptare, cere înfrăţire între generaţii, cere îndreptarea prin înfăptuiri şi nu prin răzbunare. Şi dă-ne ascultarea ta credincioasă ca să-ţi ducem paşii pe drumul biruinţii.

ROMÂNI,

In această noapte, când fiecare ascultă din străfunduri o sfântă şi grea poruncă lângă vatra datinelor, înţelegeţi că şi Patria este o vatră de credinţă, care aşteaptă flacăra voastră de iubire, din arderea jertfei noastre.

Uniţi-vă, Români, în credinţă, în iubire şi muncă.

Uniţi-vă, din toate colţurile sfâşiate ale Neamului, din toate casele, ca să ducem mai departe străduinţa strămoşilor şi viitorul copiilor noştri.

Cum suntem strâns uniţi într'un Dumnezeu, să fim strâns uniţi într'o Ţară.

Înţelegeţi că deaceea ne-am pierdut graniţele şi drepturile şi onoarea, fiindcă n'am ştiut să ne unim la vreme şi să ne îndreptăm unii pe alţii.

Graniţele unui Neam se zidesc întâi în suflete şi mor tot în suflete, atunci când un popor nu ştie să le cinstească în inima fiecăruia.

Unitatea şi forţa Neamului a d u c plinătatea drepturilor.

Anul care sfârşeşte a fost an de prăbuşire şi de ispăşire.

Anul care începe este un an de răscruce şi de reînviere.

In rosturile viitoare ale lumii, legaţi cu onestă onoare de ziditorii ei, — noi vom putea împlini, cu fapta noastră, nu numai reînvierea românească, dar un rost de civilizaţie europeană.

Scuturaţi frunţile de nelinişte; pregătiţi piepturile de jertfă; întăriţi inimile de credinţă.

Ţara are nevoe de toate sufletele, de toate braţele, de toate puterile.

Un an nou, cu faptă nouă.

Cu Dumnezeu înainte să strigăm, Români:

Trăiască Majestatea Sa Regele,

Trăiască Majestatea Sa Regina,

Trăiască România.

CURIOZITĂŢILE NATURII

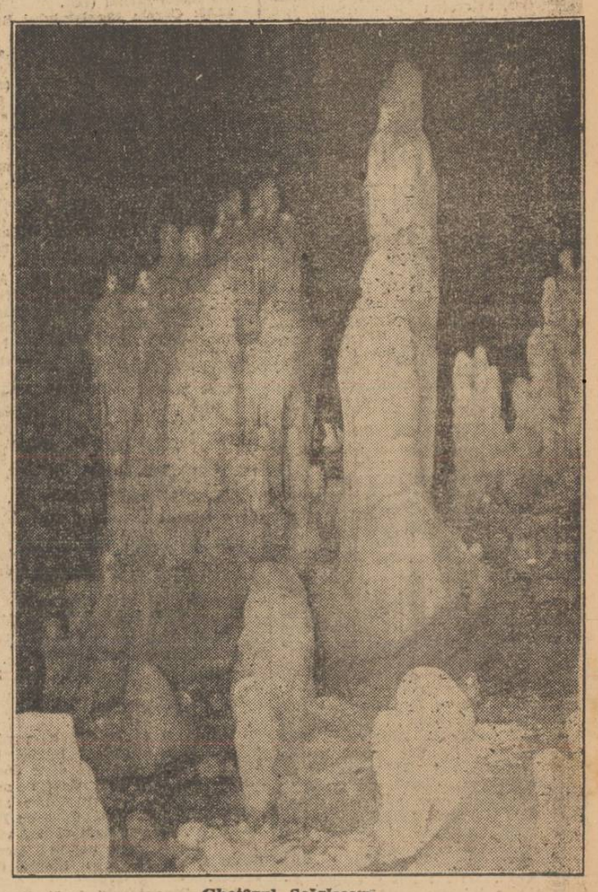

Gheţarul Scărişoara

„NORMATIV"

Acest nou termen, „normativul", cu care s'a îmbogăţit vocabularul de expresii tehnice gazetăreşti şi tipografice, datează de 3 - 4 ani. Este indicaţiunea strictă, deseori scrisă, pe care cârmuitorii vremelnici de ieri, o trimeteau ziarelor, spre a le servi drept model al comentariilor OBLIGATORII în legătură cu faptele ori evenimentele zilei. Normativul cuprindea de asemenea articole scrise gata, pe care ziarele erau OBLIGATE să le însereze aidoma.

Toată presa cunoaşte acest sistem, iar confraţii de dată recentă, dela ziarele apărute ori reapărute de curând, cari de bună credinţă se miră şi citează unele comentarii ale faptelor din trecutul apropiat, se pot informa dela colegii lor de redacţie cari lucrau pe vremuri la fostul oficios al „Frontului Renaşterii Naţionale".

Temeinicia acestor afirmaţii se poate controla şi azi, fie din colecţiile ziarelor, fie din dosarele direcţiei presei şi propagandei.

Cei de azi, ori cei de mâine, cărora nu le-ar place acceptarea acestei obligativităţi — care nu place la nimeni chiar dacă o acceptă — trebuie să se gândească şi la faptul că neexecutarea normativului punea în discuţie existenţa a mii de familii, cari trăesc din munca atât de variată a întregului personal întrebuinţat în industria ziarului, oameni săraci cari greu ar fi putut să-şi găsească de lucru în altă parte şi cari n'ar fi avut putinţa să plece până la frontieră, necum dincolo de ea...

In primul rând însă, vine distincţiunea pe care am făcut-o ieri: una este presa de luptă politică, lupta unei grupări care are revendicări de formulat şi locuri de câştigat şi alta este presa naţională, care luptă în cadrul legilor statului spre a contribui la luminarea drumului cârmuirii, în interesul naţional al tuturor românilor din întreaga ţară.

Activând de decenii pentru înfăptuirea practică a imperativelor ideei naţionale, luptând împotriva presei din Sărindar, noi ne-am făcut simpla datorie de români, n'am cerut şi n'am aşteptat nimic pentru noi.

Mulţumiţi că românii culeg roadele nouilor stări de lucruri, ne miră că tocmai din această parte — dela confraţii DE AZI din Sărindar — vine nerecunoaşterea meritelor celor ce au luptat principial pentru marea şi permanenta cauză naţională.

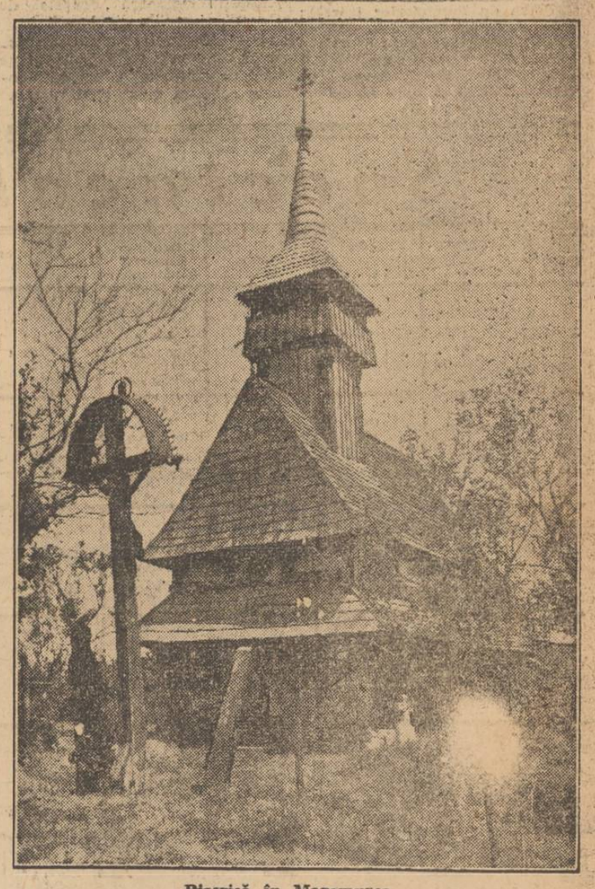

Biserică în Maramureş